

THỰC TRẠNG NĂNG LỰC THIẾT KẾ VÀ SỬ DỤNG CHỦ ĐỀ TÍCH HỢP CỦA SINH VIÊN NGÀNH GIÁO DỤC TIỂU HỌC Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC TÂY NGUYÊN

Bùi Thị Tâm¹ Nguyễn Thị Ánh Mai¹

Ngày nhận bài: 20/7/2023; Ngày phản biện thông qua: 17/9/2023; Ngày duyệt đăng: 01/10/2023

TÓM TẮT

Tích hợp là một trong những yêu cầu của Chương trình giáo dục phổ thông 2018. Theo đó, năng lực thiết kế và sử dụng chủ đề tích hợp cũng là kỹ năng quan trọng của sinh viên sư phạm nói chung và sinh viên ngành Giáo dục tiểu học nói riêng. Với mong muốn nâng cao chất lượng đào tạo ngành Giáo dục tiểu học ở Trường Đại học Tây Nguyên trong bối cảnh đổi mới giáo dục. Chúng tôi đã khảo sát 220 sinh viên thuộc chuyên ngành Giáo dục tiểu học, Giáo dục tiểu học tiếng Jrai và 30 giảng viên giảng dạy các học phần chuyên ngành thuộc Chương trình đào tạo để tìm hiểu năng lực thiết kế và sử dụng chủ đề tích hợp. Kết quả khảo sát cho thấy, sinh viên và giảng viên đã nhận thức được sự cần thiết phải dạy học tích hợp. Tuy nhiên mức độ thực hiện việc thiết kế và sử dụng còn ở mức trung bình. Việc nâng cao năng lực thiết kế và sử dụng chủ đề tích hợp đã được quan tâm nhưng chưa thực sự hiệu quả... Đây là thông tin quan trọng làm căn cứ để chúng tôi đề xuất biện pháp rèn luyện và nâng cao năng lực này cho sinh viên trong các nghiên cứu tiếp theo.

Từ khóa: tích hợp, dạy học tích hợp, thiết kế và sử dụng chủ đề tích hợp, dạy học tích hợp ở tiểu học.

1. MỞ ĐẦU

Dạy học tích hợp (DHTH) là xu hướng dạy học được nhiều quốc gia trên thế giới quan tâm, nhất là sau Chiến tranh thế giới lần thứ 2. Theo thống kê của UNESCO (Nguyễn Thúy Hồng & Cao Thị Thặng, 2003; UNESCO, 1973) từ năm 1960 đến năm 1974 đã có 208/392 chương trình môn khoa học đã được điều tra thể hiện quan điểm tích hợp ở các mức độ khác nhau, từ liên môn, kết hợp đến tích hợp hoàn toàn theo những chủ đề. Từ năm 1980 đến đầu thập niên 1990, tích hợp được hiểu như một khái niệm khoa học đầy đủ trong giáo dục, với bối cảnh phát triển mạnh mẽ về kinh tế, chính trị, khoa học, văn hóa... của thế giới. Ở Việt Nam, ngay từ thời Pháp thuộc, tư tưởng tích hợp đã được thể hiện rõ nhất ở môn “Cách trí” (dạy về cấu tạo cơ thể người, vệ sinh cơ thể người, môi trường và thiên nhiên), sau đổi thành môn “Khoa học thường thức”. Từ những năm 1981 - 1982, môn “Tìm hiểu Tự nhiên và Xã hội” được nghiên cứu xây dựng theo quan điểm tích hợp và đưa vào dạy học (DH) ở trường tiểu học. Trong chương trình năm 2000, quan điểm tích hợp đã được thể hiện trong chương trình, sách giáo khoa và các hoạt động DH ở tiểu học, cụ thể các kiến thức về địa lí, lịch sử, khoa học tự nhiên được tích hợp trong môn Tự nhiên – Xã hội. Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 xác định tích hợp cao ở các lớp học dưới và phân hóa dần ở các lớp trên và được xem như yêu cầu bắt buộc để thực hiện mục tiêu phát triển phẩm chất và năng lực học sinh.

Thiết kế và sử dụng các chủ đề tích hợp trong

DH ở tiểu học là một trong những năng lực nghề nghiệp của giáo viên tiểu học. Để đáp ứng chuẩn đầu ra của ngành giáo dục tiểu học và yêu cầu đổi mới chương trình giáo dục tiểu học, các trường đại học cần phải chú ý hình thành, bồi dưỡng, nâng cao năng lực thiết kế và sử dụng chủ đề tích hợp cho sinh viên (SV) ngành Giáo dục tiểu học (GDTH). Để thực hiện được điều đó, hầu hết các học phần chuyên ngành trong chương trình đào tạo giáo viên tiểu học đều có trách nhiệm rèn luyện cho SV kỹ năng lựa chọn chủ đề/nội dung tích hợp, kỹ năng thiết kế bài dạy theo hướng tích hợp, kỹ năng tổ chức dạy học tích hợp trên lớp...

Ở Trường Đại học Tây Nguyên, giảng viên dạy các học phần chuyên ngành đã bắt đầu quan tâm đến việc hình thành, bồi dưỡng và nâng cao năng lực DHTH cho SV sư phạm theo từng khía cạnh, mức độ, bình diện khác nhau. Tuy nhiên, các công trình còn tản mạn và thuộc các chuyên ngành đào tạo khác nhau. Bởi vậy, việc xác định mức độ thực hiện thiết kế và sử dụng chủ đề tích hợp cho SV ngành Giáo dục tiểu học ở Trường Đại học Tây Nguyên là điều cần thiết.

2. NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Nội dung nghiên cứu

Trong bài viết này, chúng tôi trình bày các nội dung cụ thể như sau:

- Các khái niệm công cụ: khái niệm tích hợp, dạy học tích hợp, năng lực thiết kế và sử dụng chủ đề tích hợp.

¹Khoa Sư phạm, Trường Đại học Tây Nguyên

Tác giả liên hệ: Bùi Thị Tâm; ĐT: 0904471847; Email: bttam@ttn.edu.vn.